

Araştırma Makalesi– Research Paper

ÖĞRENCİ HEMŞİRELERDE ÖZ YETERLİK İLE ÜNİVERSİTE YAŞAMINA  
UYUM ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN SELF-EFFICIENCY AND  
ADAPTATION TO UNIVERSITY LIFE IN STUDENT NURSES

Berna DOKUYAN<sup>1</sup>, Gönül ÖZGÜR<sup>2</sup>, Elif Deniz KAÇMAZ<sup>3</sup>

Özet

Araştırma öğrenci hemşirelerde öz yeterlik ile üniversite yaşamına uyum arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yürütülmüştür. Tanımlayıcı tipteki bu araştırma, bir üniversitenin Hemşirelik Fakültesi'nde 2018-2019 eğitim ve öğretim gören 292 öğrenciyle yapılmıştır. Araştırma verileri, Kişisel Bilgi Formu, Akademik Öz Yeterlik Ölçeği ve Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin analizinde, tanımlayıcı istatistikler ve Pearson korelasyon katsayısı kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamaları 20.81±1.36 olup, öğrencilerin %90.4'ünün kadın, %26.7'sinin birinci sınıf, %24.3'nün ikinci sınıf, %26'sının üçüncü sınıf, %22.9'unun dördüncü sınıf olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin Akademik Öz Yeterlik Ölçeği puan ortalamaları 18,5±3,4'dür. Öğrencilerin Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği toplam puan ortalaması 214.0±31.3, "Kişisel Uyum" alt boyutu puan ortalaması 68,8±12,5 "Sosyal Uyum" alt boyutu puan ortalamaları 77,0±12,4 ve "Akademik Uyum" puan ortalaması 68,2±12,8'dir. Öğrencilerin akademik öz yeterlik düzeyi ile üniversite yaşamına uyum düzeyleri arasında anlamlı, pozitif yönde zayıf bir ilişki belirlenmiştir (r=0,426, p<0,05). Araştırmaya katılan öğrenci hemşirelerin akademik öz yeterlikleri ve üniversite yaşamına uyum düzeyleri yüksektir ve doğrusal bir ilişki vardır. Bugünün öğrenci hemşirelerinin öz yeterlik ve uyum durumlarının belirlenmesi, geleceğin sağlık profesyoneli olarak verecekleri bakımın kalitesini etkileyecektir.

**Anahtar Kelimeler:** Öğrenci Hemşire; Öz Yeterlik; Üniversite Yaşamına Uyum

Abstract

The research was carried out to examine the relationship between self-efficacy and adaptation to university life in student nurses. This descriptive study was conducted with 292 students studying at Ege University Faculty of Nursing in 2018-2019. Research data were collected with Personal Information Form, Academic Self-Efficacy Scale and Adaptation to University Life Scale. Descriptive statistics and Pearson correlation coefficient were used in the analysis of the data. The mean age of the students participating in the study was 20.81±1.36, and it was determined that 90.4% of the students were female, 26.7% were first grade, 24.3% were second grade, 26% were third grade, and 22.9% were fourth grade. Students' Academic Self-Efficacy Scale mean score is 18.5±3.4. The mean score of the students in the Adjustment to University Life Scale is 214.0±31.3, the mean score of the "Personal Adjustment" sub-dimension is 68.8±12.5, the mean score of the "Social Adjustment" sub-dimension is 77.0±12.4, and the mean score of the "Academic Adjustment" is 68, It is 2±12.8. A significant, positive and weak relationship was determined between students' academic self-efficacy and their level of adaptation to university life (r=0.426, p<0.05). The academic self-efficacy and the level of adaptation to university life of the student nurses participating in the research are high and there is a linear relationship. Determining the self-efficacy and adaptability of today's student nurses will affect the quality of care they will provide as future health professionals.

**Keywords:** Student Nurse; Self-efficacy; Adaptation to University Life



## 1. GİRİŞ

Öz yeterlik, etkili ve becerikli olma duygusu veya bireyin belli bir eylemi başarıyla yapma veya olayları kontrol edebilmeye ilişkin bireysel algısı veya yargısı, kendini yeterli bulma durumu olarak tanımlanmaktadır (Hemşirelik Terimleri Sözlüğü, 2015). Öz yeterlik, Bandura'nın sosyal öğrenme kuramının temel kavramı olup, bireyin kendinin farkında olmasıdır. Aynı zamanda bireyin başarılı olma kapasitesi hakkındaki beklentisi ve karşılaştığı güçlüklerde nasıl başarılı olabileceğine ilişkin kendisi hakkında inancıdır (Tabak, 2017, ss. 54; Korkmaz, 2010, ss. 235).

Hemşirelik eğitiminin akademik hedeflerinde, bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor boyutlarda temel bilgi, beceri ve tutum kazandırmak vardır. Eğitimde akademik hedeflere ulaşabilmek için öğrencilerin öz yeterlik düzeylerinin bilinmesi gerekmektedir (Karadağ ve ark, 2011, ss. 15). Akademik öz yeterlik ise öğrencinin akademik bir işi başarıyla tamamlayabilmesine ilişkin inancıdır (Yılmaz, 2007, ss. 253). Hemşirelik öğrencilerinin akademik ve klinik uygulamalardaki başarı durumu öz yeterliklerinden etkilenmektedir. Literatürde öğrenci hemşirelerin öz yeterliğinin incelendiği araştırmalarda, öğrencilerin öz yeterlik düzeylerinin yüksek olduğu belirtilmektedir (Kızılcı ve ark, 2015, ss. 95; Karadağ ve ark, 2011, ss. 13; Zengin, 2007, ss. 49; Yiğitbaş ve Yetkin, 2003, ss. 6).

Bireylerin sorunlar karşısında daha güçlü durmaları ve sorunların üstesinden gelmeye çalışmaları, üniversite yaşamına uyum düzeylerinin daha yüksek olmasını sağladığı kabul edilmektedir (Mert ve Çetiner, 2018, ss.198). Diğer taraftan ergenlikten yetişkinliğe geçiş dönemi olan üniversite dönemi, öğrenciler için akademik, sosyal, kişisel pek çok alanda uyum ve uyumsuzlukların yaşandığı bir dönem olduğu bilinmektedir (İkiz ve Mete Otlu, 2015, ss. 35). Literatürde üniversite öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum durumlarının incelendiği araştırmalarda, öğrencilerin uyum sağlamada sorun yaşadıkları belirtilmektedir (İkiz, Mete Otlu, 2015, ss. 47; Özkan ve Yılmaz, 2010, ss. 153; Erdoğan ve ark, 2005, ss.479). Üniversite öğrencileri, öğretim elemanları ile ilişkiler, sosyal, kültürel ve sportif olanakları kullanma ve boş zamanı değerlendirme, sosyalleşme, hata yapma ve eleştirilme kaygısı, yalnızlık, ev özlemi, kurumsal aidiyet ve kurumsal kimlik geliştirme gibi durumlara uyum sağlamakta zorluk çekebilmektedir (Sevinç ve Gizir, 2014, ss 1). Üniversite öğrencilerinin genel uyum sürecinde yaşadığı bu zorlukların yanı sıra hemşirelik öğrencileri, hemşirelik eğitiminden ve hastane ortamından kaynaklı sorunları da yaşamaktadır. Henüz mesleki deneyimi içselleştirmeden, sağlığı bozulmuş bireylerle ve ağrı, acı, ümitsizlik gibi olumsuz duyguları yaşayanlarla sık sık karşılaşmaktadır. Ayrıca hemşirelik eğitim müfredatının yoğunluğunun, öğrencilerin sosyal etkinliklerinin kısıtlanmasına neden olması (Softa ve Kaya, 2013, ss. 217) uyumda önemli bir faktör olarak görülmektedir. Hemşirelik öğrencilerinin buldukları ortamlarda yaşadıkları olumlu ve/veya olumsuz etkilerin öz yeterlik düzeylerini etkilediğini belirten araştırmalar da (Albayrak Okçin ve Gerçeklioğlu, 2013, ss. 43) bu görüşü desteklemektedir. Bu bilgiler doğrultusunda öğrenci hemşirelerinin öz yeterlik ve uyum durumlarının mezun olduktan sonra verecekleri bakımın kalitesini etkileyeceği düşünülmektedir.



## *Öğrenci hemşirelerde öz yeterlik ile üniversite yaşamına uyum arasındaki ilişkinin*

*incelenmesi*

*Dokuyan ve ark.*

Hemşirelik eğitiminin amacı, öğrenciye hemşireliğin profesyonel özelliklerini kazandırmak aynı zamanda kişisel gelişimi destekleyerek mesleki yaşama hazırlamaktır. Bu bağlamda, üniversite öğrencilerinin üniversite yaşamına kişisel, sosyal ve akademik uyumda yaşadıkları zorluklarla baş edebilmeleri için mevcut uyum düzeylerinin belirlenmesi önem kazanmaktadır. Bu özden hareketle, öğrenci hemşirelerin üniversite yaşamına uyum durumunun, öğrencilerin öz yeterlik düzeyi ile ilişkili olduğu öngörülmektedir. Bu araştırma öğrenci hemşirelerde öz yeterlik ile üniversite yaşamına uyum arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yürütülmüştür.

## **2. MATERYAL VE METOT**

Tanımlayıcı tasarımdaki bu araştırma, bir üniversitenin Hemşirelik Fakültesi'nde 2018-2019 eğitim ve öğretim gören öğrenciler (N=1136) ile yürütülmüştür. Araştırmada, örneklem belirlemede, olasılıklı örnekleme yöntemlerinden tabakalı rastgele örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Örneklem, birinci sınıftan 78 (%26.7), ikinci sınıftan 71 (%24.3), üçüncü sınıftan 76 (%26) ve dördüncü sınıftan 67 (%22.9) öğrenci olmak üzere toplan 292 öğrenciden oluşmuştur.

Çalışmanın yapılabilmesi için, bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulundan izin (160/2018) alındıktan sonra, araştırmaya katılan öğrencilerden yazılı onam alınmıştır. Veri toplama aracı olarak, Kişisel Bilgi Formu, Akademik Özyeterlik Ölçeği ve Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği kullanılmıştır. Akademik Özyeterlik Ölçeği erişime açık olduğu için kullanım izni alınmamıştır. Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği'ni gelitiren yazardan kullanım izni alınmıştır.

**Kişisel Bilgi Formu:** Bu form, araştırmacılar tarafından oluşturulmuş olup, öğrencilerin yaş, cinsiyet, sınıf, aile tipi, ailenin yapısı, yaşam alanı gibi tanıtıcı özellikleri ile ilgili sorulardan oluşmaktadır.

**Akademik Özyeterlik Ölçeği:** Jerusalem ve Schwarzer tarafından 1981 yılında geliştirilmiş olan ölçek, Yılmaz ve arkadaşları, (2007, ss. 253) tarafından Türkçe geçerlik güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Akademik Özyeterlik Ölçeği, yedi maddeden oluşmaktadır, yedinci madde olumsuz ifade içerdiği için ters kodlanmıştır. Ölçek maddeleri; (1)Bana hiç uymuyor, (2) Bana çok az uyuyor, (3) Bana uyuyor, (4) Bana tamamen uyuyor biçiminde 4'lü dereceleme ile yanıtlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek minimum puan 7 maksimum puan 28'dir. Elde edilen puanın yüksekliği, öz-yeterliğin yüksekliğine işaret etmektedir. Yılmaz ve arkadaşlarının (2007) geçerlik güvenilirlik çalışmasında ölçek toplam Cronbach Alpha katsayısı 0.79'dur. Bu araştırma için Cronbach Alpha değeri 0.79'dur.

**Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği (ÜYUÖ):** Aslan (2015, ss.132) tarafından geliştirilen Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği, "Kişisel Uyum" boyutu (20 madde), "Sosyal Uyum" boyutu (20 madde) ve "Akademik Uyum" boyutu (20 madde) olmak üzere üç boyut ve 60 maddeden oluşmaktadır. Kişisel uyum kapsamında; iyilik hali, benlik kavramı ve kimliğe



## Öğrenci hemşirelerde öz yeterlik ile üniversite yaşamına uyum arasındaki ilişkinin

incelenmesi

Dokuyan ve ark.

ilişkin ifadeler, sosyal uyum kapsamında; yeni ilişki başlatma, ilişkiyi sürdürme ve sonlandırmaya ilişkin ifadeler ve akademik uyum kapsamında; derslere, üniversitedeki programa ve bölüme uyuma ilişkin ifadeler yer almaktadır. Ölçek maddeleri, Tamamen katılıyorum (5puan), “Oldukça katılıyorum” (4 puan), “Kararsızım” (3 puan), “Çok az katılıyorum” (2 puan), “Hiç katılmıyorum” (1 puan) olmak üzere beşli likert tipi derecelendirme ile yanıtlanmaktadır. Ölçekten alınan yüksek puanlar uyuma, düşük puanlar ise uyumsuzluğa işaret etmektedir. Alt ölçeklerin Cronbach alfa katsayıları sırasıyla 0.92, 0.89, 0.93’dür (Aslan, 2015, ss. 132). Bu araştırma için Cronbach Alpha değeri sırasıyla 0.92, .0.93, .0.92’dir.

Veriler SPSS 20 paket programında değerlendirilmiş olup, sosyo-demografik özelliklerin tanımlanmasında sayı, yüzde, ortalama gibi tanımlayıcı istatistiksel analizler, kullanılan ölçeklerin ortalamalarının ilişkisinde Pearson Korelasyon katsayısı analizleri kullanılmıştır.

### 3. BULGULAR

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamaları  $20.81 \pm 1.36$  olup, öğrencilerin %90.4’ünün kadındır. Öğrencilerin %91.1’i çekirdek aileye sahiptir ve %64.0’ü ailesinin tutumunu eşitlikçi ve demokratik değerlendirmiştir. Öğrencilerin %58.2’si öğrenci yurdunda kalmaktadır. Öğrencilerin tanıtıcı özelliklerine göre dağılımı Tablo 1’de verilmiştir.

**Tablo 1. Öğrencilerin Tanıtıcı Özelliklerine Göre Dağılımı**

Özellik	n	%
<b>Cinsiyet</b>		
Kadın	264	90,4
Erkek	28	9,6
<b>Sınıf</b>		
1.sınıf	78	26,7
2.sınıf	71	24,3
3.sınıf	76	26,0
4.sınıf	67	22,9
<b>Ailenin Tipi</b>		
Çekirdek Aile	266	91,1
Geniş Aile	18	6,2
Parçalanmış Aile	8	2,7
<b>Ailenin Tutumu</b>		
Eşitlikçi ve Demokratik	187	64,0
Aşırı Koruyucu	61	21,0
Baskıcı ve Otoriter/ Reddedici	22	7,5
Tutarsız	22	7,5
<b>Yaşam alanı</b>		
Öğrenci Yurdunda	170	58,2
Aileyle Birlikte	81	27,7
Öğrenci Evinde yalnız	30	10,3
Arkadaşlarla Birlikte Evde	11	3,8



## Öğrenci hemşirelerde öz yeterlik ile üniversite yaşamına uyum arasındaki ilişkinin

incelenmesi

Dokuyan ve ark.

Öğrencilerin akademik öz yeterlik ve üniversite yaşamına uyum ölçek puan ortalamalarının dağılımları Tablo 2’de verilmiştir.

**Tablo 2. Öğrencilerin Akademik Öz Yeterlik ve Üniversite Yaşamına Uyum Ölçek Puan Ortalamalarının Dağılımları (n:292)**

Ölçekler	Ort.±Ss*	Min.-Maks.**	Puan Aralığı
Akademik Öz Yeterlik Ölçeği	18.5±3,4	7-28	7-28
Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği	214.0±31.3	86.0-296.0	60-300
Kişisel Uyum	68.8±12.5	27.0-96	20-100
Sosyal Uyum	77.0±12.4	27.0-100	20-100
Akademik Uyum	68.2±12.8	22.0-100	20-100

\*Ortalama±Standart Sapma, \*\*Minimum-Maksimum

Öğrencilerin Akademik Öz Yeterlik Ölçeği puan ortalaması 18.5±3.4’dür. Öğrencilerin Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği toplam puan ortalaması 214.0±31.3, “Kişisel Uyum” alt boyutu puan ortalaması 68.8±12,5 “Sosyal Uyum” alt boyutu puan ortalaması 77.0±12.4 ve “Akademik Uyum” puan ortalaması 68.2±12.8’dir (Tablo 2).

Öğrencilerin akademik öz yeterlik puan ortalamaları ve üniversite yaşamına uyum ölçeği puan ortalamaları arasındaki ilişki Tablo 3’de verilmiştir.

**Tablo 3. Öğrencilerin Akademik Öz Yeterlik Ölçeği ve Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği (ÜYUÖ) Puan Ortalamaları Arasındaki İlişki (N:292)**

Ölçekler	N	r	p
Akademik Öz Yeterlik Ölçeği			
ÜYUÖ	292	0.426	0.000
ÜYUÖ-Kişisel Uyum		0.407	0.000
ÜYUÖ-Sosyal Uyum		0.222	0.000
ÜYUÖ-Akademik Uyum		0.475	0.000

Öğrencilerin akademik öz yeterlik düzeyi ile üniversite yaşamına uyum düzeyleri arasındaki ilişki incelendiğinde, akademik öz yeterlik ölçeği ile üniversite yaşamına uyum ölçeği arasında anlamlı, doğrusal ve zayıf yönlü bir ilişki belirlenmiştir (r=0.426, p<0.05). Akademik öz yeterlik ölçeği ile ÜYUÖ kişisel uyum alt boyutu arasında anlamlı, doğrusal orta düzeyde bir ilişki belirlenmiştir (r=0.407, p<0.05). Akademik öz yeterlik ölçeği ile ÜYUÖ sosyal uyum alt boyutu arasında anlamlı, doğrusal çok zayıf yönlü bir ilişki belirlenmiştir (r=0.222, p<0.05). Akademik öz yeterlik Ölçeği ile ÜYUÖ akademik uyum alt boyutu arasında anlamlı, doğrusal zayıf yönlü bir ilişki belirlenmiştir (r=0.475, p<0.05) (Tablo 3).



#### 4. TARTIŞMA

Bu araştırmada, öğrenci hemşirelerde öz yeterlik ile üniversite yaşamına uyum düzeyleri ve aralarındaki ilişki incelenmiştir. Öğrencilerin Akademik Öz Yeterlik Ölçeği puan ortalaması  $18.5 \pm 3.4$ 'dür. Ölçekten elde edilen puanın artması öz yeterliğin yüksekliğini göstermektedir. Çalışmaya katılan öğrencilerin puan ortalamaları dikkate alındığında, öğrencilerin öz yeterlik düzeylerinin ölçek puan ortalamasına göre, yüksek olduğu saptanmıştır. Bu bulgu, Karadağ ve ark. (2011, ss.13), ve Yiğitbaş ve Yetkin (2003, ss. 12) sağlık yüksekokulu öğrencilerinin öz etkililik yeterlik düzeylerini inceledikleri araştırma bulguları ile benzerlik göstermektedir. Geleceğin profesyonel hemşireleri olan öğrenci hemşirelerin, nitelikli sağlık bakım hizmetlerinin sunumunda kendilerine güvendikleri, karşılaşacakları bir sorunla mücadele edecekleri inancına sahip oldukları düşünülebilir.

Öğrencilerin Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği toplam puan ortalamaları  $214.0 \pm 31.3$ , "Kişisel Uyum" alt boyutu puan ortalamaları  $68.8 \pm 12.5$  "Sosyal Uyum" alt boyutu puan ortalamaları  $77.0 \pm 12.4$  ve "Akademik Uyum" puan ortalamaları  $68.2 \pm 12.8$ 'dir. Ölçekten alınan yüksek puanlar uyumu göstermektedir (Aslan, 2015, ss. 136). Hemşirelik öğrencilerinin üniversite yaşamına uyumunun incelendiği bir araştırmada, öğrencilerin puan ortalamalarının en yüksek "üniversite ortamına uyum", en düşük puan ortalamasının "akademik uyum" alt ölçeğinde olduğu saptanmıştır (Konakçı ve ark, 2021, ss. 321). Araştırmamıza katılan öğrencilerin üniversite yaşamına uyum düzeyleri puan ortalamaları, ölçek puan aralığına göre değerlendirildiğinde yüksek olarak değerlendirilebilir. Alt boyutlar incelendiğinde, diğer iki alt boyuta göre en yüksek puan ortalamasının "Sosyal Uyum" boyutundan ortanın üzerinde olduğu saptanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunun öğrenci yurdunda kalıyor olması, öğrencilerin sosyalleşme sürecine yansımaları düşünüldüğünde, sosyal uyum düzeyinin daha yüksek olması anlaşılabilir olmaktadır.

Işık (2020, ss. 274)'ın sınıf öğretmeni adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeylerini incelediği araştırmada, öğrencilerin üniversite yaşamına uyum düzeylerinin yüksek olduğu saptanmıştır. Özkan ve Yılmaz (2010, ss. 153)'ın üniversite öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum durumlarını inceledikleri araştırmada öğrencilerin %19'unun uyum sağlamada zorluk yaşadıkları belirtilmektedir. Aktaş (1997)'ın üniversite öğrencilerinin uyum düzeylerini incelediği araştırmada, öğrencilerin birinci sınıftan dördüncü sınıfa geldiklerinde, kişisel, sosyal ve genel uyum düzeylerinde artış olduğunu belirtmiştir. Hemşirelik öğrencileri ile yapılan bir çalışmada öğrencilerin çoğunun (%78) ilk uygulama alanlarında uyum sorunu yaşadıkları saptanmıştır (Cimete, 1998, ss. 9). Bu araştırmaya katılan öğrencilerin uyum düzeylerinin ortalamasının üzerinde olduğu göz önünde bulunarak, öğrencilerin üniversite yaşamına uyum durumunun bireysel ve kurumsal pek çok faktörden etkilendiği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin akademik öz yeterlik düzeyleri ile, üniversite yaşamına uyum düzeyleri arasında anlamlı doğrusal bir ilişki olduğu saptanmıştır. Bu durum araştırmaya katılan öğrencilerin öz yeterliğinin yüksek olmasına bağlı olarak, okul yaşantılarında akademik olarak verimli olmalarıyla, sosyal etkileşimlerden çekinmemeleriyle, kişilerarası ilişkilerdeki





## Öğrenci hemşirelerde öz yeterlik ile üniversite yaşamına uyum arasındaki ilişkinin

incelenmesi

Dokuyan ve ark.

bireysel yeterlikleriyle ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Aynı zamanda, üniversite yaşamına uyum sağlamış olan öğrencilerin, öz yeterliklerinin olumlu etkilenmesiyle de ilişkili olabileceği düşünülmektedir.

### 5. SONUÇ

Sonuç olarak, araştırmaya katılan öğrenci hemşirelerin akademik öz yeterlikleri ve üniversite yaşamına uyum düzeyleri yüksektir ve birbiriyle doğrusal yönde ilişkilidir. Bugünün öğrenci hemşirelerinin öz yeterlik ve uyum durumlarının belirlenmesi ve geliştirilmesinin, geleceğin sağlık profesyoneli olarak verecekleri bakımın kalitesini etkilemesi nedeniyle oldukça önemlidir. Öz yeterlilik düzeyi için öğrenci hemşireler rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerinin verilmesi, niteliksel araştırmalara öncelik verilmesi ve üniversite yaşamına uyumu arttırmaya yönelik akran danışmanlığı programlarının düzenlenmesi önerilebilir.

### 6. KAYNAKLAR

Aktaş, Y. (1997). Üniversite öğrencilerinin uyum düzeylerinin incelenmesi: uzunlamasına bir çalışma. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 13:107-110.

Albayrak Okçin, F, Gerçekoğlu, G. (2013). Öğrencilerin öz-etkililik-yeterlilik algıları ve sosyal destek düzeylerinin incelenmesi. Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 2(1):40-51.

Aslan, S. (2015). Üniversite yaşamına uyum ölçeği'nin geliştirilmesi. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 30(4):132-145.

Cimete, G. (1998). Öğrenci-öğretim elemanı etkileşimine yönelik kalitatif bir çalışma. C.Ü. Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 2 (1), 9-19.

Erdoğan, S, Şanlı, HS, Şimşek Bekir, H. (2005). Gazi üniversitesi, eğitim fakültesi öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum durumları. Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi, 13(2):479-496.

Hemşirelik Terimleri Sözlüğü (2015). Ed.Temel AB, Yakıncı C, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, S.514

Işık, AD. (2020). Sınıf öğretmeni adaylarının üniversite yaşamında uyum düzeyleri. Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi, 14(34):274-293.

İkiz, FE, Mete Otlı, B. (2015). Üniversite yaşamına uyum sürecinde yaşanan sorunlar ve başa çıkma yolları. CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi,13(4):35-52.

Karadağ, E, Aksoy Derya, Y, Ucuzal, M. (2011). Sağlık yüksekokulu öğrencilerinin öz etkililik-yeterlilik düzeyleri. Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi, 4(1):13-20.



## *Öğrenci hemşirelerde öz yeterlik ile üniversite yaşamına uyum arasındaki ilişkinin*

*incelenmesi*

*Dokuyan ve ark.*

Kızılcı, S, Mert, H, Küçükgülü, Ö, Yardımcı, T. (2015). Hemşirelik fakültesi öğrencilerinin öz etkililik düzeyinin cinsiyet açısından incelenmesi. DEUHFED, 8(2):95-100.

Konakçı, G, Özgürsoy, Uran, BN, Uran, HA. (2021). Hemşirelik öğrencilerinin üniversite yaşamına uyumunu etkileyen değişkenlerin incelenmesi. Yükseköğretim Dergisi, 2(1):321-330.

Korkmaz, İ. (2010). Sosyal Öğrenme Kuramı. İçinde (Ed. Yeşilyaprak B) Eğitim Psikolojisi. Gelişim, Öğrenme, Öğretim. Pegem Akademi, Ankara.

Mert, A, Çetiner, P. (2018). Üniversite öğrencilerinin üniversite yaşamında uyum ile benlik ayrımlaşması arasındaki ilişkisinin incelenmesi. Sakarya University Journal of Education, 8(3):190-204.

Özkan, S, Yılmaz, E. (2010). Üniversite öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum durumları (bandırma örneği). Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi, 5(13):153-171.

Sevinç, S, Gizie CA. (2014). Üniversite birinci sınıf öğrencilerinin bakış açılarından üniversiteye uyumu olumsuz etkileyen faktörler (mersin üniversitesi örneği). Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri. 14(4):1-24.

Softa, HK, Kaya, S. (2013). Sağlık yüksekokulu öğrencilerinin depresyon düzeylerini etkileyen faktörlerin incelenmesi. Gümüşhane University Journal of Health Sciences, 2(2): 214-229.

Tabak, RS. (2017). İnsanları anlamaya yönelik psikolojik yaklaşımlar. İçinde Upton D. Hemşireler ve Sağlık Profesyonelleri için Psikolojiye Giriş, Palme, Ankara.

Yılmaz, M., Gürçay, D., ve Ekici, G. (2007). Akademik özyeterlik ölçeğinin türkçe'ye uyarlanması. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 33, 253-259.

Yiğitbaş, Ç, Yetkin, A. (2003). Sağlık yüksekokulu öğrencilerinin öz-etkililik-yeterlik düzeyinin değerlendirilmesi. C.Ü. Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi, 7(1):6-13.

Zengin, N. (2007). Sağlık yüksekokulu öğrencilerinde öz-etkililik-yeterlilik algısı ve klinik uygulamada yaşanan stresle ilişkisinin incelenmesi. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 10(1):49-57.